

5 KWIETNIA 2016 ROKU

ZMARŁA

MARIA PODRAZA-KWIATKOWSKA

PROFESOR ZWYCZAJNY UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO

WYBITNA UCZONA

BADACZKA HISTORII LITERATURY POLSKIEJ XIX I XX WIEKU

ZNAKOMITA ZNAWCZYNI EPOKI MŁODEJ POLSKI

CZŁONKINI KOMITETU

REDAKCJI „RUCHU LITERACKIEGO” W LATACH 1982–2016

AD MEMORIAM

Cóż dziś powiedzieć?... Są straty niepowetowane, wobec których milkną wszelkie pytania i wyjaśnienia, a słowa pocieszenia grzęzną w gardle...

Do takich strat należy odejście Pani Profesor, mojej Mistrzyni i wieloletniej Przewodniczki po krętych drogach literatury i sztuki Młodej Polski.

Czcigodna Pani Profesor była niezastąpioną Inspiratorką. Była tym Idealnym Odbiorcą, o którym się myśli, pisząc swe studia. I taką – najbliższą i najbardziej wnikliwą Czytelniczką – mimo okrucieństwa losu, pozostanie na zawsze.

Trudno przecenić dokonania Pani Profesor w dziejach polonistyki... Jej twórczość pozostanie wzorem badań autentycznie humanistycznych i autentycznie nowoczesnych, otwartych na wielość zjawisk, które kształtowały obraz człowieka w początku XX wieku, otwierały nowe perspektywy, ale nie zrywały związków z tradycją.

Mówiąc najprościej, czytając pisma Profesor Kwiatkowskiej, utrwalamy się w przekonaniu, że w swych dziełach szukała zawsze INDYWIDUALNEGO, NIEPOWTARZALNEGO wyrazu Prawdy, Piękna i Dobra. Stąd Jej twórczość opalizuje tak wielorakimi odcieniami, uwzględnia rozmaite punkty widzenia, a zarazem eksponuje poetyckie „przewyciężenia sprzeczności”, umacnia wiarę w oczywistą, ocalającą moc i potrzebę zarówno literatury, jak i współczującej z nią refleksji badawczej.

Znamienne, że w jednym z ostatnich studiów Pani Profesor swoje rozważania nad twórczością Tadeusza Micińskiego zamyka tonem jasnym, z „mroku gwiazd” wyprowadza je w stronę epifanii:

... człowiek, utrudzony poszukiwaniem Prawdy, porażony bólem istnienia, zgnębiony mrokiem swego psychicznego Inferna opuszcza je, aby zapatrzyć się w świetlaną mistyczną Różę i symbolizujące Boga słońce.

Skoro tak, to być może Pani Profesor nakłania nas do ponownego, w dniu Ostatniego Pożegnania, namysłu nad słowami św. Pawła:

Gdzież jest, o śmierci, zwycięstwo twoje? Gdzież jest, o śmierci, żądło twoje?

[1 Kor 15, 55]

Wojciech Gutowski
Kraków, 13 kwietnia 2016